

dział edukacji muzealnej

Scenariusz lekcji historii dla gimnazjum

Temat: Panie na Wilanowie

Cele: po zakończeniu lekcji uczeń:

- **zna** ciekawe fakty z życiorysów kolejnych właścicielek Wilanowa,
- **potrafi** przeprowadzić wywiad,
- **wie**, jak przygotować się do przeprowadzenia wywiadu.

Forma pracy: zbiorowa i grupowa

Metody: rozmowa nauczająca, praca z tekstem

Środki dydaktyczne: materiały pomocnicze z tekstami

Czas zajęć: jedna jednostka lekcyjna

Przebieg zajęć:

Wprowadzenie

Przedstawienie techniki wywiadu: podkreślenie wagi dobrego przygotowania reportera (zebranie informacji na temat osoby udzielającej wywiadu), konieczności unikania banału (pytań jak z kwestionariusza osobowego lub pytań: „A co pan/i sądzi o...?” lub „Niech pan/i coś o sobie opowie”). Co to znaczy ciekawe pytanie? Można zaprezentować krótkie fragmenty mistrzów sztuki przeprowadzania wywiadu, jak Oriana Fallaci („Wywiad z historią”), Hanna Kral („Zdążyć przed Panem Bogiem”), Teresa Torańska („My” lub „Oni”) czy Artur Domosławski („Zbuntowana Ameryka” lub „Gorączka latynoamerykańska”).

Przedstawienie celu lekcji: napisanie wywiadu z osobą związaną z Wilanowem.

Rozwinięcie

Napisanie artykułu

Klasa zostaje podzielona na trzy grupy. Każda grupa analizuje informacje na temat swojej postaci, wybiera najciekawsze. Następnie uczniowie piszą wywiad (wybrawszy uprzednio konwencję, tj. rodzaj czasopisma, w którym miałyby się ukazać rozmowa), w którym postać opowie o wybranych

przez grupę aspektach swojego życia. Na koniec grupy wymieniają się wywiadami, tak aby każda grupa stworzyła jeden wywiad i jeden przeczytała.

Grupa I – Maria Kazimiera Sobieska (materiał pomocniczy nr 1)

Grupa II – Elżbieta Sieniawska (materiał pomocniczy nr 2)

Grupa III – Izabela Lubomirska (materiał pomocniczy nr 3)

Zakończenie

Uwagi dotyczące przeczytanych wywiadów: czego chcielibyście jeszcze się dowiedzieć o tych postaciach, a czego zabrakło w wywiadach? Czy wiadomości te znajdują się w materiale pomocniczym? Jak Wilanów wpisuje się w życiorysy tych kobiet? Czy odegrał w nich ważną, czy poślednią rolę? Czy był tylko rezydencją, czy celem/środkiem do jakiegoś celu?

Materiał pomocniczy nr 1

Maria Kazimiera Sobieska. Portret (Wilanów, nr inw. Wil. 1950), krótka notka faktograficzna, informacje o dworze Ludwika XIV (rola metres królewskich i innych kobiet w polityce), fragmenty listów Jana III Sobieskiego do Marysienki oraz Marysienki do Jana III Sobieskiego, ciekawostki z życia królowej.

Materiał pomocniczy nr 2

Elżbieta Sieniawska. Portret (Wilanów, nr inw. Wil. 1166), krótka notka biograficzna, mapka z zaznaczonymi terenami należącymi do Sieniawskiej, informacja o ojcu (Herakliusz Lubomirski), ciekawostki z życia Sieniawskiej.

Materiał pomocniczy nr 3

Izabela Lubomirska. Portret (Wilanów, nr inw. Wil. 1698), krótka notka biograficzna, mapka Wilanowa z zaznaczonymi budynkami dodanymi za czasów Lubomirskiej, łazienka – znaczenie w tamtych czasach), rozległe interesy (m.in. zakup mebli z czasów rewolucji francuskiej, kontakty z marszandami w Europie, wspomaganie finansowe muzeum Stanisława Kostki Potockiego), familia, ciekawostki.

Bibliografia:

PSB tom XVII – Izabela Lubomirska

PSB tom XXXVII/1 zeszyt 152 – Elżbieta Sieniawska

Fijałkowski W., *Łazienka wilanowska marszałkowej Izabeli Lubomirskiej*, [w]: *Muzeum i twórca. Studia z historii sztuki i kultury ku czci prof. dr Stanisława Lorentza*, pod red. K. Michałowskiego, Warszawa 1969.

Gierowski J.A., *Między saski absolutyzmem a złotą wolnością*, Wrocław 1853

Komaszyński M., *Maria Kazimiera d'Arquien Sobieska królowa Polski 1641–1716*, Kraków – Wrocław 1983

Majewska-Maszkowska B., *Mecenat artystyczny Izabeli z Czartoryskich Lubomirskiej 1736–1816*, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk 1976

Muszyńska-Hoffmanowa H., *Panie na Wilanowie*, Warszawa 1983

Webgrafia:**Maria Kazimiera d'Arquien de la Grange Sobieska:**

http://wielkisobieski.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=166&Itemid=4

Elżbieta Sieniawska:

<http://swiadectwo1.republika.pl/sieniawska.html>

<http://www.wilanow-palac.art.pl/index.php?enc=226>

Izabela Lubomirska:

<http://czartoryski.fm.interia.pl/izabella2.htm>

<http://buduar-herbaciarnia-rokoko.frix.pl/post/162369/ksiezna-izabela-lubomirska-blekitna-markiza->
rdquo